

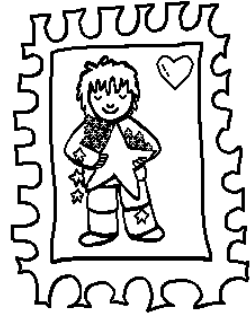

COM EDUQUEM AL MIJAC

[Manual de bones pràctiques
per a animadors]

Manolo Juárez

Mijac Llefià

El MIJAC és una oportunitat, aprofita-la.
El MIJAC és joia, alegra't amb ell.
El MIJAC és un somni, fes-lo realitat.
El MIJAC és un repte, enfronta'l.
El MIJAC és un deure, compleix-lo.
El MIJAC és un joc, juga-hi.
El MIJAC és petit, mima'l.
El MIJAC és un tresor, conserva'l.
El MIJAC és amor, gaudeix-lo.
El MIJAC és un misteri, desvetlla'l.
El MIJAC és compromís, arrisca't.
El MIJAC és un himne, canta'l.
El MIJAC és un combat, accepta'l.
El MIJAC és una aventura, posa-ho en marxa.
El MIJAC és una bona nova, interioritza'l.
El MIJAC és un regal de Déu, vols optar per ell?

ÍNDEX:

INTRODUCCIÓ	5
D'ON PARTEIX LA NOSTRA ACCIÓ EDUCATIVA.....	6
LA DESCOBERTA DEL MÓN INFANTIL.....	6
La psicologia evolutiva	6
EL NOSTRE PLANTEIG EDUCATIU:	8
La nostra utopia:.....	8
L'estratègia a seguir:	9
Els criteris que ofereix el MIJAC:	9
COM EDUQUEM EN EL MIJAC	13
ELS OBJECTIUS QUE ENS PLANTEGEM:	13
Objectius generals d'infants:	13
Objectius generals d'animadors:	15
LA TÀCTICA EMPRADA:	15
L'acció transformadora:	15
Les activitats:	16
EL MÈTODE:	20
LES NOSTRES POSSIBILITATS	21
EL <i>SABER FER</i> DELS ANIMADORS	22
QUÈ ES DEMANA A L'ANIMADOR DEL MIJAC?.....	24
QUÈ SUPOSA SER ANIMADOR?	25
QUÈ CAL EVITAR?	26
A MODE DE CONCLUSIÓ:.....	27

INTRODUCCIÓ

Aquest llibret ha sorgit de la reflexió a la que se'ns va convidar des de Comissió Diocesana sobre "la pedagogia del MIJAC". A partir d'aquí tots ens podem plantejar una sèrie de preguntes:

- "Per què fem les coses?"
- "Què ens mou a estar aquí i no en un altre lloc?"
- "Quina és l'originalitat del MIJAC?"
- "Quina és la pedagogia que utilitzem?"
- "Tenim clara l'essència del Moviment?"
- "La nostra praxi quotidiana respon als plantejaments teòrics que fonamenten l'essència del MIJAC?"
- "Ens podem posar d'acord en les coses fonamentals?"
- ".. I en la resta de coses?"

Com veieu són moltes preguntes i tard o d'hora tots aquells que volem ser coherents amb el que fem, ens hem de plantejar.

Portant aquesta reflexió a l'equip del centre de Llefia, hem intentat donar alguna resposta raonada.

Per tant, el que segueix respon al que jo he recollit en un lloc i en un altre. He començat a partir del que hi ha al nostre Projecte Educatiu de Centre, perquè m'ho crec i perquè està ben fet i després, he intentat treure'n noves conclusions i alguna concreció més pràctica.

La meva intenció no és altra que la de donar sentit a la meva opció, convençut que Déu es manifesta en els infants i a través d'aquest gran regal que ha posat en les seves mans: el MIJAC.

Manolo. Febrer del 2009.

D'ON PARTEIX LA NOSTRA ACCIÓ EDUCATIVA

LA DESCOBERTA DEL MÓN INFANTIL

El MIJAC, com qualsevol entitat que treballi amb persones i amb infants, ha de tenir clar que la seva tasca és educativa. A l'hora d'acostar-nos als infants hem de saber què és el que ells viuen, la seva manera de pensar, com els podem ajudar en el seu creixement personal, etc. Per això, hem de tenir algunes nocions de psicologia evolutiva.

La psicologia evolutiva

- La psicologia és el fonament de tota intervenció educativa. La psicologia evolutiva vol establir els nivells de desenvolupament en cadascuna de les dimensions de la persona i el que és necessari per avançar en el seu camí cap a la maduresa.
- El nostre projecte educatiu ha de plantejar un Model d'Home concret, uns valors que cal transmetre als infants i adolescents.
- La nostra tasca com a animadors consisteix a treballar perquè els infants, condicionats pel medi que els envolta:
 - Prenguin unes accions concretes.
 - Triïn uns valors.
 - Optin per una manera de ser.
- Les benaurances o les Conviccions del MIJAC poden ser la formulació escrita del projecte envers el qual volem educar.
- Volem ajudar els infants i els adolescents en el seu creixement personal, en el seu desenvolupament.
- L'instrument essencial per al coneixement de l'infant és l'observació de les seves manifestacions i dels diversos

moments en què es produeixen.

- De tot aquest estudi n'hem de deduir les necessitats i capacitats actuals del nostre grup d'infants, sobre les quals fonamentem els objectius que volem aconseguir.
 - Entenem per necessitats els estímuls, idees, continguts o ajudes concretes que fan falta als infants en una fase determinada.
 - Entenem per capacitats les possibilitats d'acció, pensament o interès que apareixen com a fruit del creixement en aquella fase.
- El creixement es refereix als canvis quantitius i el desenvolupament als canvis qualitius, és a dir, a una transformació de les estructures, a unes noves formes de funcionament. Aquest desenvolupament suposa una adaptació, que ve donada per l'equilibri entre dos factors: assimilació i acomodació:
 - L'assimilació serà la incorporació d'alguns aspectes de la realitat a les pròpies estructures de la persona.
 - L'acomodació serà la transformació o modificació de les pròpies estructures en funció de la realitat.
- Tot i haver-hi diferències en el ritme i la forma del desenvolupament en les diferents persones, hi ha un ordre comú a l'espècie humana i uns factors d'influència:
 - Hi ha un ritme establert determinat per una sèrie de predisposicions i potencialitats que té l'individu en néixer. Aquesta característica té dues conseqüències educatives importants:
 - El desenvolupament d'una facultat (intel·ligència, voluntat, sentit moral, etc.) no es pot concebre al marge d'una harmonia global.

- En aquest procés hi ha uns moments maduratius adequats per a cada acció, que hem de respectar si volem ajudar l'infant en el desenvolupament de les seves potencialitats.
- La persona no viu aïllada i el medi en el que viu exerceix gran influència en el seu desenvolupament, a més necessita d'aquest medi per esdevenir una persona humana.
- El desenvolupament de l'infant es fa seguint unes fases determinades que han de ser viscudes i assumides en el seu ritme de maduració personal.
- En cadascuna d'aquestes fases de desenvolupament, la maduració segueix uns ritmes propis.
- El desenvolupament de l'infant va en la direcció del concret a l'abstracte i dels aspectes subjectius als objectius.

EL NOSTRE PLANTEIG EDUCATIU:

La nostra utopia:

Constatem que:

- Vivim en un món on cada vegada som més esclaus de la tecnologia i dels "grans mitjans de comunicació"...
- A casa nostra (i en general a tots els països desenvolupats) cada vegada hi arriben més immigrants a la recerca de noves possibilitats per sobreviure...
- La nostra Església es mou entre dos pols en contínua tensió: ser una comunitat oberta i corresponsable o tancar-se en una església conservadora...

Davant de tot això nosaltres cerquem:

- Persones conscients de la realitat que les envolta, capaces d'implicar-s'hi.
- Persones sensibles a les injustícies que impedeixen créixer l'ésser humà com a persona.
- Éssers lliures i conscients de les seves pròpies possibilitats i limitacions.
- El guiatge d'aquell que va saber ser un Home lliure enfront de les opressions del seu temps: Jesús de Natzaret.

És per això que:

La nostra utopia és formar persones que siguin protagonistes de la seva pròpia vida, conscients de les seves possibilitats i limitacions; solidàries i capaces de donar-se als altres com ho va fer Jesús, el nostre amic i testimoni i que formin part d'una comunitat cristiana oberta i corresponsable.

L'estratègia a seguir:

Per aconseguir aquesta utopia ens plantejem una sèrie d'intervencions que ens ajudaran a apropar-nos-hi, per tal que no quedi només en una il·lusió benintencionada i res més. Aquesta estratègia, doncs, implica uns criteris, uns objectius i una tàctica concretes, les quals passem a detallar tot seguit.

Els criteris que ofereix el MIJAC:

El MIJAC és un Moviment d'Acció Catòlica amb la missió específica de promoure la participació dels infants en l'acció evangelitzadora de l'Església en els seus propis ambients. L'acompanyament dels animadors és clau en aquesta tasca.

L'acció de l'animador està delimitada per les **Conviccions del MIJAC**, que són l'ideari del Moviment i que estan basades fonamentalment en l'Evangeli i en l'anunci del Regne de Déu. Les Conviccions identifiquen el MIJAC com un moviment

apostòlic d'infants que pretén ajudar-los a descobrir Jesús a través de l'acció transformadora al seu medi.

Les Conviccions del MIJAC són:

- * **Protagonisme de l'infant.** *És un Moviment dels infants i dels preadolescents que tendeix cap a un veritable protagonisme d'ells mateixos en la marxa del seu Moviment.*
- * **L'arrelament.** *És un Moviment arrelat a la realitat que l'envolta.*
- * **Acció transformadora.** *És un Moviment d'acció transformadora que suposa una anàlisi prèvia de la realitat.*
- * **Opció educativa.** *El Moviment és educatiu perquè possibilita créixer i autoeducar-se globalment com a persones, mitjançant la dinàmica descoberta-reflexió-acció transformadora-celebració. Perquè sigui educativa, l'acció dels nens i nenes ha d'estar acompanyada de la reflexió i els ha de dur de nou cap a l'acció.*
- * **L'Opció evangelitzadora.** *És un Moviment evangelitzador perquè vol fer realitat comunitàriament el projecte d'home nou i de món nou anunciat i viscut per Jesucrist, i és per això que és moviment d'Església.*
- * **Opció pels pobres.** *El Moviment fa una opció preferent pels febles, pels dominats, pels marginats, d'acord amb les directrius de l'Evangeli i de l'Església, ja que el projecte d'home nou i de món nou no és viable al model de societat dominada per l'egoisme.*
- * **L'animador, amic i testimoni.** *L'animador del Moviment, en relació als nens i nenes del seu grup, és un amic i un testimoni.*

L'acompanyament dels infants ens demana, per tant, un conjunt d'actituds que hem d'anar madurant en una opció pels infants. En Jesucrist descobrim aquell que valora els infants i els posa com a model de seguiment i d'acollida.

El MIJAC no té receptes màgiques per aplicar als nens ni tan sols per donar-los-hi. Sí que compta, però, amb una **sensibilitat** i una **manera de fer** que ens ajuda (als animadors i als infants) a potenciar aquelles conviccions que volem expressar.

- El punt de partida que ofereix als infants són les *Conviccions* basades al projecte d'home, societat i Església que es desprèn de les **benaurances**.
- El MIJAC dóna als infants una **responsabilitat** concreta que els "ensenya" a assumir responsablement llurs vides i projectes personals.
- El MIJAC afirma d'entrada que els infants **tenen la necessitat de ser** escoltats, d'estimar i de fruir del que els envolta.
- Afirma que el mitjà **d'expressió** "natural" dels infants és **el joc** (juga vivint o viu jugant?). En la seva vida no hi ha "ruptures" falses com en els adults.
- És capaç **de descobrir Jesús** com un amic que vol compartir amb ell l'aventura de viure.
- És, també, **un lloc on se'ls acull i se'ls escolta**.
- El MIJAC esdevé un **instrument** que es posa en les mans dels infants perquè siguin **protagonistes** de les seves vides i **evangelitzadors** en els seus ambients no de forma individual, sinó al si d'un grup i d'un Moviment.
- La visió que en té dels infants és l'afirmació rotunda que **l'infant és persona** ja des d'ara (la persona és un projecte que es va formant de forma progressiva i continuada). Per això, els infants, són **capaços de transmetre'ns llurs valors** i poden arribar a **transformar el seu món**.
- Per això, el MIJAC significa, abans que res, una **oportunitat** per a **actuar** que es presenta als infants, perquè ells mateixos facin efectives les seves inquietuds

en un món que no els valora pel que són, sinó més aviat pel que esdevindran.

Per tot això, els qui hem fet del MIJAC un estil de vida propi, veiem en els petits signes que hi van germinant la **llavor del Regne de Déu** que es va construint en comunió amb tota l'Església del Crist.

(Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica)

COM EDUQUEM EN EL MIJAC

ELS OBJECTIUS QUE ENS PLANTEGEM:

Els objectius que ens marquem en la nostra tasca intenten respondre bàsicament a les següents preguntes: què volem fer; qui ho farà; a qui ens volem dirigir; quant de temps ens portarà i en quin moment caldrà fer-ho; on... Per a nosaltres tenen la funció d'orientar la presa de decisions, facilitar la selecció d'activitats i ser el fonament per a avaluar les accions i activitats.

Donada la realitat del MIJAC ens plantegem una doble sèrie d'objectius:

- Els objectius dels infants.
- Els objectius dels animadors.

Objectius generals d'infants:

Els objectius generals que volem aconseguir durant tot el procés dels infants al MIJAC, són:

• Convocar un grup d'infants:

- Iniciar un nou grup d'infants ja sigui per iniciativa dels animadors o bé per la dels mateixos infants (o per una iniciativa conjunta d'animadors i infants).
- Posarem especial èmfasi en fer aquesta convocatòria al nivell inicial del procés i vetllar perquè es faci tot el procés dins el MIJAC.

• Formar grup:

- Que el grup es vagi trobant de forma continuada i amb l'assistència regularitzada dels infants.
- Anar aprofundint en les actituds que fomenten la

convivència.

- Anar creixent en la consciència d'equip.
- Actuar i començar a organitzar-se en equip: que es plantegin què volen fer; per què; què volen aconseguir; què necessiten; com ho faran; responsabilitats que cal assumir...
- Revisar i reflexionar sobre el que han viscut i com s'ha viscut mirant que serveixi com a base d'una nova acció.
- Celebrar la fe en Jesús: que expressin les seves vivències en forma de petició i d'acció de gràcies, tot celebrant la presència de Déu en les nostres vides...

• **Consolidar el grup:**

- Aprofundir en l'acció transformadora:
 - Que el grup actuï al seu medi.
 - Que el grup reflexioni la seva acció.
 - Que el grup celebri la presència de Jesús en la seva vida.
- Viure la dinàmica del MIJAC:
 - Que col·laborin en la revista diocesana.
 - Que participin normalment en l'acció (Campanya) i trobades diocesanes.
 - Que participin en les activitats catalanobalears.
 - Que col·laborin en la preparació i valoració d'aquestes accions.

• **Interioritzar el procés seguit al MIJAC:**

- Que s'hagi consolidat el grup.
- Que s'hagi assolit l'estil de funcionament, de treball i de

vida de Moviment.

Objectius generals d'animadors:

De cara als animadors ens plantegem els següents objectius generals:

- Preparar, revisar i analitzar la nostra tasca, individualment i a l'equip, tot sabent que la RdV n'és una eina privilegiada.
- Seguir una iniciació i/o formació segons les necessitats del Centre de cara a enriquir la nostra formació i garantir els mínims que se'ns exigeixi a nivell oficial (Moviment, Ajuntament i Generalitat).
- Assumir unes responsabilitats concretes dintre del Centre i restar oberts a les observacions i suggeriments que se'ns pugui fer per tal de garantir l'organització del Centre.
- Mantenir la relació amb el Moviment i amb la Parròquia per a fer realitat la nostra relació eclesial.

LA TÀCTICA EMPRADA:

En aquest apartat englobem tots aquells mitjans i circumstàncies que fem servir per a aconseguir els objectius proposats. Aquests són: l'acció transformadora, les activitats i el mètode.

L'acció transformadora:

Al MIJAC les activitats queden emmarcades dintre d'una acció que orienta i enfoca tot el que es va fent als grups i al Centre. Aquesta acció **és la Campanya**.

La Campanya és un pla de curs que es treballa en una dinàmica de Moviment i d'acció transformadora. Això vol dir que es programa a la Diòcesi (amb la participació dels infants) i que

respon a les prioritats (els objectius que volem prioritzar en tot el Moviment durant dos cursos) marcades a nivell catalanobalear.

Al Centre cal concretar com serà el *veure* d'aquesta realitat, com farem el *jutjar* a la llum dels valors evangèlics i, per últim, com farem *l'actuar* per tal de transformar allò que no ens agrada.

Aquesta acció és fonamentalment **transformadora**, això vol dir potenciar les iniciatives dels nois i noies per canviar allò de l'entorn o d'ells mateixos que no s'ajusta a l'Evangeli. Això possibilita que els infants esdevinguin persones lliures, crítiques, reflexives, creatives, protagonistes i creients i promoguin una societat justa, solidària, fraternal, fidel a la cultura i a la història del poble; respectuosa amb la vida i la natura, pacífica...

Aquesta acció es va **celebrant** en la mida que es van fent passos i volem celebrar-los.

Les activitats:

Entenem per activitats tot allò que serveix a l'infant per a entretenir-se, divertir-se, aprendre... i per tant el satisfan i l'ajuden a desenvolupar la seva personalitat. Aquestes varien segons el moment i les circumstàncies en les que es realitzin. També estan al servei de l'acció transformadora tal com hem dit anteriorment.

Des del nostre punt de vista pedagògic, les activitats són importants perquè:

- Potencien la relació entre ells;
- Permeten educar el respecte entre ells i amb la Natura;
- Fan possible el treball en equip i, per tant, que es coordinin;

- Permeten desenvolupar la seva psicomotricitat...
- En definitiva, fan possible treballar els objectius proposats.

Com a animadors haurem de recolzar, preparar i potenciar llurs idees i iniciatives. Mirar que en siguin els protagonistes i aportar-hi els elements i mitjans suficients perquè en siguin factibles.

Fent una classificació global, podem assenyalar les següents:

• **Preparacions i programacions:**

Tot allò que fem, requereix una programació i preparació i els infants intervenen als diversos nivells en què es mouen: al grup, al Centre, a les coordinadores, a l'Assemblea d'infants...

El que intentem és que els infants pensin, proposin i decideixin l'acció o activitat que volen fer, sàpiguen distribuir-se el temps i els mitjans de què disposen, s'organitzin, comptin amb els altres (que s'escoltin i es respectin) i esdevinguin els principals protagonistes del MIJAC.

• **Jocs, danses i cançons:**

Tota activitat que serveixi per establir un primer contacte o omplir un espai buit, o distreure o passar-s'ho bé tot fruit del moment o simplement compartint amb el grup, entraria aquí.

Aquestes activitats pretenen, doncs, establir i fomentar una relació coeducacional, la cooperació i l'amistat entre els infants i que vencin les pors i timideses... tot divertint-se.

• **Els tallers:**

Tota activitat organitzada i enfocada a una finalitat, que requereixi una feina material i artística i una dedicació acurada la diem taller. Amb ella intentem potenciar la imaginació i la capacitat creativa dels infants, que sàpiguen treballar en equip i desenvolupin la seva habilitat manual.

Normalment a cada grup es distribueix la feina del/s taller/s, que poden ser molt diversos i responen a una activitat o acció més àmplia. Per exemple: els que se'n deriven del centre d'interès, per al Carnaval, actes puntuals (Nadal...), per a la festa del barri, campanya pro-Colònies...

- **Sortides, excursions i convivències:**

Les sortides, excursions i convivències es fan al MIJAC com a mitjans privilegiats per viure-hi els objectius plantejats a la programació del Centre. Poden ser de moltes maneres: de mig dia, d'un dia sencer o el cap de setmana; d'un grup o de tot el Centre; a la ciutat o al camp; a una casa o amb tendes d'acampada; la visita a un lloc o... També poden ser amb altres centres.

Aquest tipus d'activitats demana que es prepari als grups: que plantegin uns objectius relacionats amb la sortida, que pensin l'horari, activitats,.., que convisquin entre ells obrint-se a tot el grup, tot superant els grupets i que tinguin un contacte i un coneixement més acurats de la Natura o del lloc al que s'hi va.

- **La revista:**

Una senzilla publicació es l'instrument privilegiat que permet als xavals del MIJAC donar a conèixer i compartir el que van fent als grups i als Centres. Aquesta es diu: *Notícies Peludes*, és diocesana, acostuma a ser trimestral i es confecciona a partir de les aportacions que es fan arribar des dels centres. Al Centre normalment els xavals posen per escrit (per iniciativa seva o per suggeriment nostre) què els ha semblat alguna de les activitats fetes, el que pensen, algun acudit o entreteniment... aquestes aportacions es pengen en un mural (o es publiquen en una revista del Centre) i serveixen per triar els articles que s'envien a la Diòcesi.

Per treballar la revista funciona una coordinadora al Centre formada per un responsable de revista de cada grup i

acompanyada per un animador. Té per funcions: recollir les seves aportacions o la dels seus companys i participar en la confecció de la revista diocesana i en l'organització de la Diòcesi (coordinadora diocesana de revista i Assemblea d'infants).

• **Colònies, casal d'estiu i campaments:**

Són les activitats que realitzem a l'estiu i representen una oportunitat única per a viure tot allò que volem treballar durant el curs. També és una oportunitat per obrir-se a altres infants del barri i a altres centres (algun cop les hem fetes conjuntament).

Per portar-les a terme, en primer lloc, es pensen els objectius específics. Aquests objectius s'emmarquen dins un centre d'interès (triat d'entre les aportacions dels infants i dels suggeriments dels animadors), que es va concretant cada dia.

Cada dia acostuma a tenir una estructura versemblant dividida en tres blocs horaris: matí (presentació del dia, tallers, petits jocs i activitats i piscina o bany, serveis...); tarda (gran joc, reunió per grups, representacions o preparacions del vespre, valoració per grups, serveis...) i nit (vetllada o joc de nit i valoració-reflexió del dia).

• **Revisions i celebracions:**

Amb les revisions procurem que els infants siguin capaços d'expressar una opinió crítica sobre: l'acció plantejada, les activitats fetes, el lloc i moment triats, les seves actituds... per anar-ho millorant i anar transformant tot allò que no ens agrada.

Les revisions van lligades als valors que volem transmetre i a les celebracions, i es poden fer a través d'algun joc i amb tècniques diverses.

Al MIJAC celebrem tot procés encetat i viscut. I ho volem compartir amb el nostre amic Jesús.

EL MÈTODE:

Partint de la utopia a la que volem tendir i dels objectius que volem aconseguir ens plantejem el següent mètode que compartim amb altres moviments especialitzats. Aquest mètode segueix l'esquema de la RdV: veure-jutjar-actuar i celebrar.

• Revisar l'acció:

Es tracta de contemplar com està canviant la situació que volem transformar, quins compromisos havíem agafat i quins estem duent a terme; com fem presents les actituds de Jesús; què està suposant per a nosaltres aquesta acció...

• Celebrar l'acció:

A la llum de l'Evangeli ens adonem que Déu ens crida a transformar la realitat, ja que Déu opera a través nostre: "Cada vegada que feu això amb un d'aquests petits, a mi m'ho feu" (Mt. 25). Així doncs, reflexionem els encerts i fracassos, l'alegria i frustracions, els moments d'amistat i de tensions que s'han donat per tal de cercar nous camins de progrés. I amb la celebració reconeixem la presència permanent de Jesús en la vida de cadascú i en la nostra tasca i que ens convida a progressar. La pregària i l'eucaristia són, per a nosaltres, signes de la presència, amor i força de Jesús.

• Tornar de nou a l'acció:

Perquè tota la vida i tota activitat dels infants estigui amarada pels valors de l'Evangeli i procurar que l'acció no hagi estat quelcom puntual, sinó que suposi un canvi d'actituds: ser fidels a Jesús que ens convida a fer sempre presents els valors del Regne.

En tot aquest procés els animadors hem de mirar com presentem l'acció i ens hem de situar com amics i testimonis davant el protagonisme actiu i evangelitzador que han de tenir els infants.

LES NOSTRES POSSIBILITATS

Com a persones creients i compromeses amb el món infantil comptem amb la nostra disponibilitat i amb la nostra opció pel món infantil; el nostre coneixement de la realitat infantil i del barri i la nostra relació amb la parròquia i amb algunes entitats del barri. També hem de reconèixer, però, les nostres limitacions horàries i les que provenen dels nostres errors, badades o poc interès puntual. També som conscients de la nostra (de vegades) poca incidència davant altres punts de referència que tenen els infants (la televisió, els amics del carrer o de l'escola...).

Tot això, ens fa ser prudents i concebre la nostra tasca com a corredors de fons que hem de treballar a llarg termini, sabent que la meta no està a les nostres mans, sinó a les de Jesús.

EL SABER FER DELS ANIMADORS

El ser un **bon animador** no és una cosa fortuïta. El **saber fer** respon a una sèrie d'aspectes que conflueixen en el jove animador:

- La *predisposició* de la persona que vol ser animadora a treballar en equip i a respectar la dinàmica del MIJAC.
- Una *sensibilitat* concreta per estar amb uns infants que volen ser protagonistes.
- Un *desig d'aprendre* dels altres, dels infants i dels militants.
- El *restar obert a la iniciació* i la formació en la tasca d'educador i en l'originalitat del MIJAC.
- El deixar-se aconsellar per la pròpia *experiència* i l'experiència dels altres amb els infants i des del centre en el que hi és.

El MIJAC demana que el jove animador tingui "l'espiritualitat de l'esponja", és a dir, que sàpiga:

- Absorbir el que els altres ens aporten.
- Captar el que passa al nostre voltant.
- Observar detingudament tot el que succeeix.
- Entendre el perquè de les diferents situacions.
- Deixar-se "expressar" carinyosament pels altres.
- Retornar l'escuma de la comprensió i la dolçor.
- I tot això amb la humilitat del qui no vol ser protagonista, sinó acompanyant (*amic i testimoni*).

- I amb l'amor que es desprèn de l'Evangeli i de les nostres Conviccions.

Per això, podem dir que el MIJAC és una gran escola de participació i de militància, perquè:

- *Et consciència* sobre el sentit del que estem fent (és una tasca educativa no un passatemps).
- T'ajuda a *pensar en els altres*, sobretot en els més petits.
- Aprens que *els recursos* s'han d'utilitzar sempre en benefici dels infants, perquè ells en tinguin i vagin creixent en el seu protagonisme.
- Ens ensenya que *les dinàmiques* han de partir de la pròpia realitat dels infants per tal que en siguin conscients de tot el que comporta l'acció (preparació – participació – resultats – valoració).
- T'obliga a *estar preparat*, per respecte als infants i per poder acompanyar un grup d'infants amb un mínim de criteri educatiu.
- T'ensenya a *estar organitzat* a diferents nivells:
 - A l'estructura: al Centre, a la Diòcesi, al Moviment.
 - Humanament: assumint responsabilitats amb els animadors i amb els nens.
 - Educativament: fent programacions, revisions, seguint unes pautes pedagògiques, etc.
- Et porta a *revisar la vida* (la teva i a ajudar als altres a que facin el mateix) amb el mètode de la RdV, els EdE, l'acció transformadora, les valoracions i revisions...
- Et convida a *posar-te en les mans del bon Déu* a través de la pregària, els EdE, el QdA...

QUÈ ES DEMANA A L'ANIMADOR DEL MIJAC?

Tot el que hem dit abans, ens porta a escriure un petit "Vademècum" o "manual de bones pràctiques" per al bon animador.

Què li demana el MIJAC al jove que vol ser animador? Ho expressarem amb dos sèries de cinc "sensibilitats". La primera, des del *saber*:

- *Saber estar*, la seva presència ha de ser testimonial, participativa i discreta.
- *Saber acompanyar* els infants, amb amor i decisió.
- *Saber observar* tot el que passa al seu voltant.
- *Saber escoltar* tot el que diuen i el que callen.
- *Saber fer una relectura* de tot l'anterior, des de la comprensió, l'amor i la fe.

La segona, des del *ser*:

- *Ser acollidors*, rebre als infants amb amabilitat i atenció.
- *Ser amics* per ser propers als infants, per acompanyar-los des del diàleg.
- *Ser educadors* amb el nostre testimoni, la nostra actuació i el nostre acompanyament.
- *Ser comprensius* amb els infants i amb la resta de l'equip
- *Ser pacients* amb el procés i la forma de ser de cada persona.

L'animador ha de ser, doncs, una persona esperançada, transmissora de la gràcia de Déu.

QUÈ SUPOSA SER ANIMADOR?

Passant ja al terreny pràctic, podem dir que ser animador suposa:

- Estar amb els infants i entre els infants amb una presència qualificada, és a dir, sense perdre el seu paper d'educador (quan juga o quan parla no es pot confondre amb els nens).
- Tenir una presència testimonial que garanteixi la convivència i el bon funcionament del grup (ha de portar serenor, diàleg i el punt reflexiu al grup).
- Acompanyar sempre al seu grup (en la sala, en les excursions, en el menjador, a l'hora de dormir...) i així poder donar sempre raó d'on són els infants del seu grup o perquè actuen d'una manera o d'una altra.
- Deixar el protagonisme als infants (no destacar en els jocs, no portar sempre la veu cantant...).
- Tenir un tracte personal i individualitzat amb els infants per conèixer-los, estimar-los i poder acompanyar-los en el grup.

Tot el que acabem de dir demana una **maduresa personal**, per poder ser coherent i conscient de tot el que s'intenta viure i transmetre als infants i estar **oberts a la fe**, ja que és la que alimenta la nostra opció pel MIJAC.

I és des de la fe que podem afegir que l'animador s'ha de deixar "menjar" pels infants com Jesús a l'eucaristia, per poder viure en ells i ells dins del seu cor, altrament no serem animadors, sinó "mercenaris" de la seva educació, persones que els hi acompanyen una estona per un "sou" determinat (il·lusió, ganes, afició...).

QUÈ CAL EVITAR?

També podem extreure de tot el que portem dit, una sèrie d'aspectes que hauríem d'evitar totalment, com per exemple:

- *Perdre els papers* davant dels infants (cridar, guanyar sempre en els jocs, imposar les nostres idees...).
- *Fumar* davant dels infants (per respecte a ells i a la seva salut).
- *Excessiu protagonisme* (planificar tot nosaltres).
- *Oblidar o deixar de banda les nostres responsabilitats* (no acompanyar el grup quan estem amb altres grups o en trobades generals, no controlar-los quan es desmarquen de la resta...).
- *Buscar la pròpia diversió* o el propi interès abans que els dels infants (fer els jocs que a nosaltres ens agrada, no escoltar el que ens diuen...).
- *Contradir-nos públicament* entre nosaltres o discutir davant dels infants. Per respecte als altres animadors i als infants i per coherència amb el nostre paper d'educadors.
- *Actuar amb infantilisme*. No valorar les conseqüències dels nostres actes.
- *Anar per lliure*. No comptar amb la resta d'animadors o no atendre als acords que es prenen a les reunions.
- *Ser impuntuals*. És una manca de respecte i una irresponsabilitat envers els altres.
- *Ser col·legues* dels infants. Ser els seus confidents no ens ajuda a nosaltres com a educadors ni a ells com a infants.

A MODE DE CONCLUSIÓ:

Amb tot el que acabem de dir no sé si hem contestat o no a aquella pregunta que ens fèiem en començar la reflexió i que ha estat l'excusa per fer tot aquest plantejament ("Quina és la pedagogia del MIJAC?"), però sí que podem dir que tot això respon a la manera de fer del MIJAC.

Hem anat seguint una sèrie de passos des dels fonaments teòrics fins a les qüestions més pràctiques, així hem vist que aquestes últimes es desprenen d'aquells.

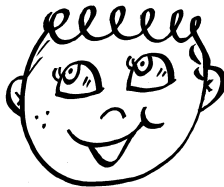
La sensibilitat del MIJAC es fonamenta en les Conviccions i la seva pedagogia es pot resumir en aquestes cinc paraules:

- Amic i testimoni
- Evangelitzador
- Transformador
- Responsabilitat.

La manera de fer del MIJAC no serà altra cosa que el desenvolupament extrem d'aquestes intuïcions.

Des d'aquestes línies només vull afegir que hem de ser persones esperançades, compromeses i servidores i deixar que Déu actuï a través nostre.

Com deia un gran amic: "Hem d'humanitzar més el MIJAC". I jo afegiria: "Hem de deixar-nos absorbir més pel MIJAC".

Visca!